

ма. "Аз го посетих в лаврата Фаран. Старецът ми разказа: Дойде ми мисъл, какво означават думите на Господа към Неговите ученици: "Който има дреха, да я продаде и да купи нож." Учениците Му отговорили: "Ето два ножа." Аз много размишлявах и не можех да си изясня смисъла на тези думи. Въпреки силната горещина на обедното слънце излязох от килията си, за да отида в лаврата "Кулите" при авва Теофил, да разговаряме с него по този въпрос. Като минавах през пустинята, близо до Каламон, видях огромен змей, който пълзеше от планината към Каламон. Змеят беше тъй голям, че при своите движения правеше нещо като свод, и аз безвредно минах под него. Разбрах, че дяволът е искал да отслаби моето усърдие, но ми помогнаха молитвите на стареца. Като дойдох при авва Теофил, попитах го за думите на Писанието. "Двата ножа, отговори Теофил, означават двояката добродетел: съзерцание и добри дела. Който има едното и другото, достига съвършенство."

Още пребивавах при авва Козма в лаврата Фаран. Там прекарах 10 години. По време на един душеспасителен разговор бе приведено едно изречение на св. Атанасий, архиепископ Александрийски. При това старецът ми каза: "Ако срещнеш слово на св. Атанасий и нямаш в себе си хартия, вземи и го запиши на дрехата си." Такова голямо уважение питаше старецът към св. отци и наши учители!

Ето какво още ни предадоха за него: през нощите срещу неделни дни, от вечер до сутрин той стоял прав, пеел псалми и четял в своята килия и в храма без да сяда. При изгрев слънце свършвал правилото и започвал да чете от св. Евангелие до началото на службата.

Бележки. Византийският или Авраамиевият манастир в Йерусалим е построен от преп. Авраамий.

Григорий, патриарх Антиохийски, първоначално бил настоятел на Фаранската лавра. Отличавал се с подвизи на благочестите и с висока просветеност, за което свидетелства Евагрий (Църк. история, V, 6), а Теофилакт говори за заслугите му по време на войната на империята с персите. Управлявал антиохийската катедра 23 години.

Преп. Козма живял през VI в. и се подвизавал във Фаранската лавра, когато я управлявал авва Григорий, който по-късно станал Антиохийски патриарх. Като обичал и дълбоко уважавал своя бивш настоятел, авва Козма отишъл да го посети, когато той станал патриарх. Пристигнал в Антиохия след дълго и трудно пътуване, авва Козма се утешил в срещата с патриарха и от духовната беседа с него. Но не могъл да се върне обратно: починал в Антиохия.

За св. Атанасий: "Нито един от пастирите на Църквата през IV в. няма такова влияние върху събитията през това време, каквото имал св. Атанасий, архиепископ Александрийски, твърд и пламенен защитник на православие-то против арианството" (Филарет, архиепископ Черниговски, Слова, т. I, II, § 112). На Никеийския събор Атанасий победоносно опровергал Арий. През 326 г. той встъпил в управлението на Александрийската църква, а оттогава